

ζω πολλά, με δέρνει και πλαγιάζω νηστική... και πάλιν ἤρχισε νὰ κλαίη.

Ἦδη καὶ ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς νεάνιδος ἐκύλισεν ἐν δάκρυ συμπαθείας· ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου της ἐν νόμισμα ὅπερ ἔδωκε τῇ ἐπαίτιδι καὶ

— Αὔριον εἰς τὰς 2 ἔλθε, εἶπεν, εἰς τὸ Ἀρσάκειον, σὲ θέλω.—Τὸ ὄνομά σου;

— Μὲ λέγουν Σοφία....

— Ζήτησον τὴν Μαρίαν Θ... Μὴ λείψης· καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

Ἡ ἐπαίτις ὑπῆρξεν ἀκριβὴς εἰς τὴν συνέντευξιν ἣν τῇ ὥρισεν ἡ Μαρία καὶ ἀκριβῶς τὴν 2 μ. μ. ὦραν τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ σχολείου ἔθετεν ἡ εὐγενὴς ἐκείνη καρδιά ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς ἐπαίτιδος ἄρτον καὶ ὀπώρας, ἅτινα ἐν ἀκαρεὶ τὸ δι' ἄλλους κοπιῶν δυστυχὲς ἐκεῖνο πλάσμα κατεβρόχθισεν. Ἐπειτα τῇ ἐνεχείρισεν δέμα περιέχον ἀσπρόρουχα, κάλτζας καὶ ἐν ζεύγος ὑποδημάτων. Εἶχε προνοήσει περὶ ὅλων ἐκείνων, ὧν ἡ ἑλλειψὶς προσέβαλε τὴν εὐαισθησίαν της.

Ἄλλ' εἰς τὰ δάκρυα εὐγνωμοσύνης τῆς ἐπαίτιδος ἤρχισε νὰ σκέπτηται εὐρύτερον.

Ὁ μόνος τρόπος, διελογίζετο, δι' οὗ δύναται τις νὰ σώσῃ οὐχὶ ἐφημέρως, ἀλλ' ἰσοβίως ἐν τοιοῦτον ὃν εἶναι ἡ παραχώρησις εἰς αὐτὸ ἐργασίας πρὸς ἀπόκτησιν τῶν πρὸς συντήρησίν του ἀναγκαίων· τότε τοῦτο αἰσθάνεται ὅτι εὐρίσκεται ἐν τῷ κόσμῳ· ἀνεγείρει τὸ δοῦλον πρόσωπόν του καὶ κεκμηκὸς ἀπὸ τὴν ἐργασίαν ἀντὶ νὰ ἦναι καταδεδηγμένον ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἀναπαύεται φαιδρὸν καὶ περιμένει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τὴν εὐλογίαν τῶν κόπων του· ὁ ἄρτος, ὃν ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου του ἀποκτᾷ, ἡδύνει αὐτὸ πλειότερον ἢ τὸν ἀργὸν πλοῦσιον τὰ ἐξωτικὰ λιχνεύματα ἐν μέσῳ.... Καὶ ἡ πολιτεία τότε δύναται κάτι τι νὰ ἐλπίσῃ ἀπ' αὐτὸ, ἐνῷ ἄλλως καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἐμπορευομένους τὴν ἐπαίτιαν, τοὺς προβάλλοντας πλουσίας οἰκοδομὰς καὶ ἔξω ῥακενδύτους αἰτοῦντας ἄρτον ὡς ἀπὸ τέκνα δουλοφροσύνης δὲν δύναται παρὰ δολοφροσύνην νὰ περιμένῃ. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ τυχόν μέλος τι τοῦ σώματός των ἀτυχήσαντες ν' ἀπολέσωσι δύνανται νὰ εὐρωσιν ἐργασίαν ὥστε νὰ ζῶσι. Οὕτω μαστιγοῦται ἡ ἀργία, ἐξ ἧς ὡς ἀπὸ σφηκιᾶς προκύπτει πληθὺς κακιῶν. Σώζων δέ τις αὐτὸ συσώζει καὶ πολλοὺς ἄλλους μέλλοντα θύματα τῆς κακίας του.

Ἄλλ' ἐσήμανεν ἡ ἐπανάληψις τοῦ μαθήματος καὶ ἡ ἐπαίτις ἀνηγέρθη. Διεκόπησαν οἱ διαλογισμοὶ τῆς Μαρίας καὶ βιαζομένη νὰ εἰσέλθῃ

— Δὲν ἤθελεν εἰσθαι καλλίτερον, λέγει τῇ εὐνοουμένην, ἀντὶ ἐπαίτουσα νὰ ὑποφέρῃς τὰς ἰδιοτροπίας ὅλων καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἀγυιοπαίδων, ἀντὶ νὰ πεινᾷς νυχθημερόν, πᾶν δ' ὅ,τι χεῖρες ἐλεήμονες διὰ σὲ προσέφερον νὰ τὸ προσφέρῃς φόρον τῆς δυστυχίας σου εἰς τὴν κακὴν ἐκείνην θείαν, ἥτις ἂν ἦτο βέβαια καλὴ δὲν θὰ ἄφινε ἐν κοράσιον εἰς τοιαύτην ἡλικίαν νὰ περιφέρηται.... Ἀντὶ ὅλων τούτων δὲν ἤθελεν εἰσθαι καλλίτερον ἐργαζομένη ἄλλως νὰ ζῆς, ἀφοῦ

ἀρκετὰ ἔως τώρα συνετήρησας τὸν καταστροφέα σου;

— Δὲν μὲ ἔμαθε νὰ ἐργάζωμαι.... Ἀχ! μόνον ἡ μήτηρ δύναται νὰ προνοήσῃ περὶ τῆς θυγατρὸς της· ἀπὸ πατέρα δὲν ὀφανεύουν τὰ παιδιὰ· ἃς εἶχα τὴν μητέρα μου.... Εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος θὰ μοὶ ἦτο γλυκὺς.... Καὶ ἀνελύθη εἰς δάκρυα· δι' αὐτῶν ἐπέπρωτο νὰ βρέξῃ τὴν ἀπὸ τῆς δυστυχίας εἰς τὴν εὐτυχίαν ὁδόν.

— Λοιπὸν περίμενε ἕως ὅτου ἐξέλθω καὶ ἔλθε μαζὶ μου νὰ καθήσῃς εἰς τὸ σπίτι μας· οἱ γονεῖς μου συνήνεσαν· θὰ σὲ μάθω ὅ,τι θέλεις· θὰ μάθῃς νὰ ἐργάζεσαι... θὰ ζήσῃς καλὰ.

Ἡ ἐπαίτις ὀνειροπολοῦσα εὐτυχίαν δι' ἐργασίας, διότι τοῦτο καὶ αὕτη ἐπόθει βεβαρυμένη τὴν ἀργίαν, ἀπεπειράθη νὰ συγκρίνῃ τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ μέλλον· ἡ ἀνάμνησις ὅμως σκηνῆς ἥμιστα εὐπρεποῦς τῇ ἀπέκοψε τὴν σύγκρισιν.

— Σώσατέ με, κυρία, ἐρώναζε ἡ ἀχρεία ἐκείνη προστάτρια δὲν σκέπτεται νὰ μοὶ ἀρίστη τι ἱερόν· κινδυνεύω πανταχόθεν... Ὁ Θεὸς νὰ σᾷ· εὐλογήσῃ...

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ Σοφία ἅμα τῇ λήξει μι-
κρᾶς ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν γονέων τῆς Μαρίας ἐργασίας, ἐλάμβανε τὸ πρῶτον μάθημα ἀναγνώσεως καὶ ραπτικής.

Ο ΠΤΩΧΟΣ

Παιδιά μου, γιὰ προσέξατε καλὰ 'ς τὴν ἱστορίαν, ποῦ θὰ σᾶς πῶ· δὲν εἶν' αὕτη 'σάν τᾶλλα παραμύθια... Μᾶς δείχνει, πῶς γιὰ τοὺς πτωχοὺς καθένας εὐσπλαγγνίαν Πρέπει νὰ ἔχῃ—κ' εἶν' αὐτὸ μιὰ καθαρὴ ἀλήθεια.—

Μία φορὰ λοιπὸν, παιδιά, ἀπ' ἐξω ἀπὸ μεγάλο Μὲ μάρμαρα ὀλόστρωτο ἀρχοντικὸ παλάτι Ἀγγομαχοῦς ἕνας φτωχὸς, ὅπου δὲν εἶχε ἄλλο, Παρὰ τὸ χῶμα τὸ ψυχρὸ ὁ δύστυχος κρεβάτι.

Μὰ ὅπως σ' ἀγκάθια φαίνεται τραντάφυλλο ν' ἀνθίζῃ, Ἔτσι καμμιὰ φορὰ καρδιὰ εὐσπλαγγνικὴ ἀπαντιέται Μὲς τῆς πολλαῖς τῆς ἀσπλαγνίας!—καρδιὰ ὅπου φροντίζει Γιὰ τὸν φτωχὸ, τὸν ἔρημο, ποῦ δέρνεται χτυπιέται.

Ἔτσι κ' ἐδῶ εἰς τὰ ψηλὰ μαρμαρίνο παλάτι Εὐρέθηκε ἕνα παιδί ἀγγελικόν... καὶ τρέχει, Ἐάν ἄκουσε τὸν ἔρημο φτωχὸ ποῦ γιὰ κρεββάτι Τῆς πέτραις καὶ τὰ μάρμαρα τοῦ κάθε δρόμου ἔχει.

Τρέχει... τοῦ φέρνει φαγητὸ κ' ἐνδύματα τοῦ φέρει Καὶ ὁ πατέρας του αὐτός, ποῦταν εὐσπλαγγνικός Τοῦ δίδει χρήματ' ἀρκετὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ μέρη Νὰ φύγῃ καὶ νὰ μὴ ζητῇ 'ς τοὺς δρόμους νηστικός!

Τοῦ λέει· «Ἄλλη μιὰ φορὰ 'ς τοὺς δρόμους νὰ μὴ βγαίνῃς. Θέ νὰ σοῦ στέλνωμε ἐμεῖς ψωμάκι τακτικά, Καὶ σπίτι θὰ σοῦ πιάσωμε ἐκεῖ μέσα νὰ μένῃς Νὰ μὴ σὲ τρώῃ ἐδῶ κ' ἐκεῖ πείνα καὶ ἀρρωστία.»

Τὰ δάκρυα ἐπῆρνε τὸν γέρο, τὸν ζητιάνο,
Καὶ μὲ πνιγμένη τὴ φωνὴ 'π' τὰ δάκρυα εὐλογᾷ
Τοὺς εὐεργέτας τοὺς καλοὺς! — «ὦ! τὼρ ἄς ἀποθάνω,
Φωνάζει, ποῦ λυπήθηκε καὶ 'μὲ μία καρδιά!

Τέτοιαις ψυχαῖς ἀπ' τὸ Θεὸ 'ς τὴ γῆ εἶνε σταλμέναις,
Νὰ ἐλεοῦνε τοὺς φτωχοὺς καὶ τῆς δυστυχισμέναις.»
—Θέλετε τώρα ὅλον χαρὰ τὸν γέρο νὰ ἰδῆτε; —
Εἰς τὴν ὥραία ζωγραφικὰ ἐδῶ κοντὰ στραφῆτε!

Π. Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.

τῷ σχολείῳ, ὅπου μᾶλλον περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως
παρὰ περὶ τῆς ἀγωγῆς τοῦ καταβάλλεται ἡ φροντίς.
Καὶ ὅμως τὰ πρὸ τῆς εἰς τὸ σχολεῖον εἰσαγωγῆς τοῦ
παιδὸς ἔτη δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείπωνται εἰς τὴν
τύχην, διότι ὅσω βαθυτέρας ἔχει τὰς ρίζας μία τις
γνώσις τόσῳ μᾶλλον μένει ἐντετυπωμένη. Ἐγένετο
ἤδη πλεον, ἢ κατάδηλον ὅτι ἀπ' αὐτῆς τῆς πρώτης
περιόδου τοῦ βίου ὁ ἄνθρωπος δέχεται ποῖαν τινὰ ἐν-
τύπωσιν καὶ τούτου σαφέστερον ὅτι ἡ ἐντύπωσις αὕτη
ἐπιδρᾷ ἐπὶ πάντα τὸν μετὰ ταῦτα βίον. Ὁ Φρόβεελ

ΦΡΟΒΕΛΙΑΝΟΙ ΝΗΠΙΑΚΟΙ ΚΗΠΟΙ

Ἐν γένει ἡ ἀνατροφή τοῦ παιδὸς λαμβάνεται ὑπ'
ὄψιν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν οὗτος γίνεται δεκτὸς ἐν

(† 1852) ἀρπύζοντος τὰς γνώσεις τοῦ ἐκ βαθείας σπου-
δῆς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ ιδίως τῆς φύσεως τῶν
παιδῶν, ἐδημιούργησε σύστημα ἀναμορφωτικόν, ἰδρύον
τὴν ἀνατροφήν τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ βάσει φυσικῆς, ἀ-